

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 251 – mei 2024

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- Fiscale maatregelen in hoofdlijnenakkoord 'HOOP, LEF EN TROTS' 1
- Handboek Loonheffingen 2024 beschikbaar 2

Vraag van de maand

- Oud regime lijfrentekapitaal gebruiken voor overbruggingslijfrente 2

Wetgeving en beleid

- Box 3 forfaitair rendementspercentage banktegoeden 0,92% in 2023 4

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

- Overzicht 4
- Papieren aanvraagformulier niet vereist bij premiesplitsing 5

Jurisprudentie

- Kosten ter voorkoming executieveiling eigen woning niet fiscaal aftrekbaar 6
 - Fiscale behandeling NAVO-pensioen 6
 - Geen vergoedingsrecht voor samenwonende partner 7
 - Vrijgevallen levensloopregeling belast in 2021 8
 - Overzicht recente jurisprudentie 9
-

Fiscaal Juridische Signalen

Fiscale maatregelen in hoofdlijnenakkoord 'HOOP, LEF EN TROTS'

Op 16 mei 2024 hebben informateurs Dijkgraaf en Van Zwol hun eindverslag aangeboden aan de Tweede Kamer. Onderdeel van het verslag is het hoofdlijnenakkoord en een financiële bijlage.

[Eindverslag van de informateurs dhr. E. Dijkgraaf en dhr. R. van Zwol over hun informatiewerkzaamheden](#)

In het hoofdlijnenakkoord zijn veel fiscale maatregelen opgenomen, onderstaand een kleine, niet uitputtende, selectie:

- Hypotheekrenteaftrek blijft in stand en eigenwoningforfait blijft ongewijzigd
- Gemaximeerde stijging gemeentelijke woonlasten
- Verlaging box 3 tarief
- Mogelijke introductie 3^e belastingschijf i.v.m. lastenverlichting middeninkomens
- Aanpassingen giftenaftrek

Het mag duidelijk zijn dat de in het hoofdlijnenakkoord opgenomen maatregelen nog wel het wetgevingstraject moeten doorlopen.

Handboek Loonheffingen 2024 beschikbaar

De Belastingdienst heeft het Handboek Loonheffingen 2024 gepubliceerd.

[Handboek Loonheffingen 2024 \(belastingdienst.nl\)](https://belastingdienst.nl/handboek-loonheffingen-2024)

In het Handboek Loonheffingen 2024 heeft de Belastingdienst de regels opgenomen voor het inhouden en betalen van de loonheffingen vanaf 1 januari 2024. De handleiding is een document dat jaarlijks door de Belastingdienst wordt opgesteld en gedurende een belastingjaar één of enkele malen wordt geactualiseerd. Het document kan als [pdf](#) van de website van de Belastingdienst worden gedownload.

Vraag van de maand

Oud regime lijfrentekapitaal gebruiken voor overbruggingslijfrente

Vraag:

In 1988 sloot ik een lijfrenteversicherung die in 2018 de einddatum bereikte. Ik heb tot de einddatum ieder jaar premie betaald, maar ik heb de verzekering na 2001 nooit aangepast aan het nieuwe regime. De premies die ik betaalde na 2001 heb ik dan ook nooit afgetrokken. In 2018 heb ik eerst het bedrag aan niet afgetrokken premies (het onbelaste saldo) laten uitkeren. Het resterende lijfrentekapitaal (toen € 100.000) heb ik laten overdragen naar een bank voor een opbouwende bankspaarlijfrente.

In het PSK-formulier is destijds het volgende aangegeven:

WEV 2005	€ 55.000
WEV 2013	€ 70.000

Het bedrag aan opgebouwde waarde bij de bank bedraagt inmiddels € 135.000. Nu ik 62 jaar ben en eerder wil stoppen met werken, wil ik graag tot leeftijd 65 een bedrag van € 25.000 per jaar ontvangen, en vervolgens tot leeftijd 70 een bedrag van € 8.000 per jaar. Mag ik op deze manier een direct ingaande lijfrente bij de bank sluiten?

Antwoord:

Helaas is het niet mogelijk om de door u gewenste lijfrente bij de bank te sluiten.

Uw verzekering is gesloten in 1988 en valt daarmee onder de regels van het oude fiscale regime. Onder de regels van het oude fiscale regime is het mogelijk om een tijdelijke of levenslange direct ingaande lijfrenteversicherung te sluiten. De enige voorwaarde die daarbij geldt is dat er een minimale uitkeringsduur wordt gekozen waarbij de kans dat u komt te overlijden minimaal 1% is.

Oud regime werd nieuw regime

Een oud regime lijfrente kan fiscaal geruisloos worden omgezet in een bankspaarproduct. Het gevolg hiervan is dat het overgangsrecht definitief verloren gaat. De lijfrente wordt daarmee dus 'nieuw regime' en valt daarmee ook onder de strenge voorwaarden die horen bij nieuw regime lijfrenten. Dit betekent dat u niet zomaar vrij bent in het kiezen van de uitkeringsduur, maar daarbij gebonden bent aan de voorwaarden die [art. 3.125 Wet IB 2001](#) stelt. Dat betekent dat er in uw geval sprake is van een overbruggingslijfrente en een tijdelijke oudedagslijfrente.

Overbruggingslijfrente en tijdelijke oudedagslijfrente

U wenst een combinatie van een overbruggingslijfrente (OBL), en een tijdelijke oudedagslijfrente (TOL) die ingaat vanaf leeftijd 65. Om deze lijfrente te kunnen sluiten maakt u gebruik van overgangsrecht.

Een OBL zoals bedoeld in [art. 3.125 lid 1c Wet IB 2001](#) (zoals dat gold op 31 december 2005) is een lijfrente die ingaat op een zelf te bepalen moment, maar uiterlijk eindigt in het jaar waarin de verzekerde de AOW gerechtigde leeftijd bereikt. Het overgangsrecht voorziet niet in de mogelijkheid om een OBL te sluiten bij de bank. Wanneer iemand het lijfrentekapitaal dat bij de bank is ondergebracht wil gebruiken om een OBL te sluiten, is hij verplicht om dit kapitaal terug te storten naar een verzekeraar. Zie vraag [D4 van "Vragen en antwoorden over lijfrenten"](#) van de Belastingdienst. Het overgangsrecht voor de OBL geldt alleen voor het kapitaal dat is opgebouwd met premies die zijn betaald tot 1 januari 2006. De hoogte van dit kapitaal is vastgesteld op 31 december 2005 en wordt in het [Protocol Stroomlijning Kapitaaloverdrachten](#) (PSK) aangeduid met WEV 2005 (waarde economisch verkeer).

Een TOL 'oude stijl' zoals bedoeld in [art. 3.125 lid 1c Wet IB 2001](#) (zoals dat gold op 31 december 2013) is een tijdelijke lijfrente met een minimale duur van vijf jaar die op zijn vroegst ingaat in het jaar waarin u 65 jaar wordt. Het verschil met de TOL 'nieuwe' stijl ([art. 3.125 lid 1 c Wet IB 2001](#)) is dat de laatste niet eerder mag ingaan dan het jaar waarin u de AOW-leeftijd bereikt (in uw geval leeftijd 67). Het overgangsrecht voor de TOL 'oude stijl' geldt alleen voor het kapitaal dat is opgebouwd met premies die zijn betaald tot 1 januari 2014 (WEV 2013)

Het bovenstaande betekent dat u in uw situatie het lijfrentekapitaal op de volgende manier zou kunnen besteden:

€ 55.000	Overbruggingslijfrente 62-65 jaar	Bij een verzekeraar
€ 70.000	Tijdelijke oudedagslijfrente 'oud' 65-70 jaar	Bank of verzekeraar
€ 10.000	Tijdelijke oudedagslijfrente 'nieuw' 67-72 jaar	Bank of verzekeraar

U zou ook kunnen kiezen voor een combinatie waarbij de OBL wat lager uitvalt maar doorloopt tot AOW-leeftijd en aansluitend een TOL ingaat die doorloopt tot leeftijd 72:

€ 55.000	Overbruggingslijfrente 62-67 jaar	Bij een verzekeraar
€ 80.000	Tijdelijke oudedagslijfrente 'nieuw' 67-72 jaar	Bank of verzekeraar

Belang voor de praktijk

Andere combinaties dan de combinaties hierboven zijn ook denkbaar. De enige voorwaarde daarbij is dat van het beschikbare kapitaal nooit meer dan € 55.000 besteed kan worden voor een OBL en maximaal € 70.000 voor een TOL 'oude stijl'.

Alhoewel de WEV 2013 deels ook bestaat uit kapitaal dat is opgebouwd met premies die zijn betaald tot 1 januari 2006 (WEV 2005), bestaan deze WEV waardes 'naast elkaar'. Een eenmaal vastgestelde WEV ondergaat geen verandering meer. Een gedeeltelijke afkoop, waarbij door middel van de saldomethode rekening wordt gehouden met niet-afgetrokken premies, heeft bijvoorbeeld geen invloed op de vastgestelde WEV-waardes.

Het is bij een oud regime lijfrente niet vanzelfsprekend dat een verzekeraar de WEV 2005 en 2013 beschikbaar heeft. Met name wanneer overdracht plaatsvindt naar een opbouwend bankspaarproduct kunnen deze waardes toch relevant zijn. Wanneer de verzekeraar beide WEV's opneemt in het PSK-formulier staat de rekeninghouder in de toekomst sterker qua bewijslast als hij meer flexibiliteit wenst bij de invulling van zijn direct ingaande lijfrente.

Wetgeving en Beleid

Box 3 forfaitair rendementspercentage banktegoeden 0,92% in 2023

[Regeling tot vaststelling van forfaitaire rendementspercentages voor 2023 in box 3, nr. 2024-0000224266, St.crt. 12218 d.d. 29 april 2024](#)

Staatssecretaris Van Rij van Financiën heeft in een regeling het forfaitaire rendementspercentage voor banktegoeden voor het kalenderjaar 2023 vastgesteld op 0,92% (was 0,01%). De regeling kent terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023. De forfaitaire rendementspercentages voor de categorieën overige bezittingen en schulden zijn niet gewijzigd. Voor de berekening van het forfaitaire rendement in box 3 over 2023 gelden de percentages opgenomen in [art. 5.2 lid 2 Wet IB 2001](#):

- Banktegoeden: 0,92%
- Overige bezittingen: 6,04%
- Schulden: 2,46%

Voor het kalenderjaar 2024:

- Banktegoeden: 1,03% * (voorlopig, definitief percentage is begin 2025 bekend)
- Overige bezittingen: 6,04%
- Schulden: 2,47% *

** onder voorbehoud, definitieve percentage volgen begin 2025.*

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

In deze rubriek maken wij melding van een aantal standpunten dat de Belastingdienst recent heeft gepubliceerd. Onze focus ligt daarbij vooral op de onderwerpen eigen woning, bank- en verzekeringsproducten en pensioen.

Overzicht

datum	kennisgroep	omschrijving	link	trefwoord(en)
23-4-2024	Successiewet	Premiesplitsingsbesluit en digitale vastleggingen	KG:063:2023:34	Successierecht Levensverzekering Premiesplitsing
26-4-2024	Successiewet	Partnerbegrip, notarieel samenwoners meerrelatie	KG:063:2024:2	Successierecht Partnerbegrip Meerrelatie
3-5-2024	Successiewet	Uitkering werkgever na overlijden werknemer	KG:063:2024:3	Erfbelasting Overlijdensuitkering Werkgever
3-5-2024	IB niet-winst	Fiscaal partnerschap en woning	KG:202:2024:13	Fiscaal partnerschap
3-5-2024	IB niet-winst	Fiscaal partnerschap mede-eigendom woning	KG:202:2024:14	Fiscaal partnerschap Eigen woning Mede-eigendom
3-5-2024	IB niet-winst	Fiscaal partnerschap gezamenlijk woning in aanbouw	KG:202:2024:15	Fiscaal partnerschap Eigen woning Woning in aanbouw

Overzicht aangepast tot en met 22 mei 2024

Daarnaast heeft het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) een nieuw en een aangepast standpunt (V&A) gepubliceerd:

- [V&A 24-004](#): Gevolgen toekennen extra verlofspaaruren voor pensioengevend loon
- [V&A 24-002](#) (aangepast): gelijkblijvende beschikbare premie aanpassen aan daling wettelijke minimale leeftijd verwerven pensioenaanspraken

Papieren aanvraagformulier niet vereist bij premiesplitsing

De Kennisgroep Successiewet komt terug op een eerder standpunt. Het aantekenen van premiesplitsing kan ook op digitale wijze plaatsvinden.

[Standpunt van de Kennisgroep Successiewet 23 april 2024, KG:063:2023:34](#)

Op een hierover gestelde vraag van een verzekeraar heeft de Kennisgroep Successiewet op 26 september 2023 in eerste instantie geantwoord dat het invullen van een digitaal aanvraagformulier voor de toepassing van premiesplitsing niet voldoende is. Naar aanleiding van verschillende signalen uit de praktijk komt de Belastingdienst nu op dit standpunt terug. Voorwaarde daarbij is wel dat de verzekeraar binnen het (digitale) aanvraagproces borgt, dat iedere

premieplichtige/verzekeringnemer zelfstandig de keuze uitbrengt ten aanzien van de premieplicht van de (kruislings) te sluiten overlijdensrisicoverzekering.

Belang voor de praktijk

Een verzekeringsuitkering door overlijden is volgens [art. 13 SW 1956](#) een fictief erfrechtelijke verkrijging en belast voor zover de verkrijging kan worden toegerekend aan een onttrekking aan het vermogen van de erflater. Om heffing van erfbelasting te voorkomen is het dus van belang dat de premie voor de uitkering niets aan het vermogen van de erflater is onttrokken. Voor de vraag of iets is onttrokken aan het vermogen van de erflater is onder meer van belang dat het duidelijk is welke premie voor rekening van welke persoon komt. Uiteraard dient het huwelijksgoederenregime de premiesplitsing wel te ondersteunen. Als een verzekeringsovereenkomst meerdere premieplichtigen bevat kan de premie onder voorwaarden van één rekening geïncasseerd worden. De premieplichtigen moeten volgens [§ 2.2.1 van het premiesplitsingsbesluit](#) bij de aanvraag verklaren dat:

- Alle premieplichtigen akkoord gaan dat de premie wordt geïncasseerd bij de (eerste) verzekeringnemer
- De premieplichtige voor het overlijdensdeel de verzekeraar verzoekt zich voor de incasso van zijn premie te richten tot de (eerste) verzekeringnemer. De (eerste) verzekeringnemer verklaart daarmee akkoord te zijn.

De Belastingdienst geeft aan dat over de premieverschuldigdheid geen enkel misverstand mag bestaan. Dit misverstand kan worden voorkomen door dit binnen het digitale aanvraagproces op de juiste manier in te richten. Bij NN zijn in het digitale aanvraagproces voldoende waarborgen te vinden waaruit blijkt dat de premieschuldige die rol ook heeft geaccepteerd.

Jurisprudentie

Kosten ter voorkoming executieveiling eigen woning niet fiscaal aftrekbaar

Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelt dat de kosten ter voorkoming van een executieveiling geen kosten van geldleningen zijn en daarmee niet voor aftrek in aanmerking komen.

[Hof Arnhem-Leeuwarden 9 april 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:2431](#)

Een echtpaar heeft sinds 2004 een eigen woning. De aankoop is gefinancierd met een lening bij de bank. Op enig moment dreigt de bank de woning te gaan veilen. De man sluit in 2012 een vaststellingsovereenkomst met de bank om veiling van de woning te voorkomen. De kosten die verband houden met het voorkomen van de executieveiling trekt de man af in zijn aangifte inkomstenbelasting over 2012. Het gaat hierbij om een bedrag van € 10.000. De inspecteur weigert deze aftrek. De man stelt dat dit kosten van geldleningen zijn; de inspecteur spreekt dat tegen. In hoger beroep oordeelt Hof Arnhem-Leeuwarden dat de kosten ter voorkoming van een executieveiling niet aftrekbaar zijn voor de heffing van inkomstenbelasting. Het gaat hier volgens het hof niet om kosten van geldlening. De kosten zijn namelijk niet rechtstreeks verbonden aan het aflossen van de geldlening. Het hof verwijst hierbij ook naar een arrest van de Hoge Raad van 7 oktober 1998 ([ECLI:NL:HR:1998:AA2315](#)).

Belang voor de praktijk

In deze uitspraak gaat het over de kosten van geldleningen die behoren tot de eigenwoningschuld. Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan:

- advies- en bemiddelingskosten voor de hypotheekadviseur;
- bereidstellingsprovisie;
- notariskosten voor de hypotheekakte;
- kadastrale rechten voor de hypotheekakte; en
- kosten voor de aanvraag van Nationale Hypotheek Garantie (NHG).

De executieveiling van de woning is wel zo ongeveer het laatste middel waar een bank naar zal grijpen. Een bank zal éérs proberen tot (betalings)afspraken te komen om een executieveiling te voorkomen. Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan het inlassen van een aflossingspauze of het zodanig aanpassen van het aflossingsschema dat de maandlasten hierdoor afnemen. Je kunt ook denken aan het (deels) aflossingsvrij maken van de lening of het inzetten van een budgetcoach. Uiteraard valt of staat alles met de medewerking van de leningnemer.

Fiscale behandeling NAVO-pensioen

Rechtbank Zeeland-West-Brabant geeft aan hoe de Belastingdienst NAVO-pensioenuitkeringen in de Nederlandse belastingheffing mag betrekken.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 4 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:2211](#)

Een man is werkzaam bij de NAVO. Op 1 juli 2006 pensioneert hij. Naast een NAVO-pensioenuitkering ontvangt hij ook nog een zogeheten 'household allowance' en een 'tax-adjustment' van de NAVO. De inspecteur belast het pensioen volledig met inachtneming van de uitgangspunten van het [Besluit Pensioenen Internationale Organisaties](#) (BPIO). Op grond daarvan zijn de NAVO-pensioenuitkeringen voor 2/3^e deel belast in box 1. Voor het overige is het pensioen belast in box 3. De 'household allowance' en de 'tax-adjustment' betreft de inspecteur over de jaren 2006 tot en met 2018 volledig in de belastingheffing. Voor Rechtbank Zeeland-West-Brabant is de inkomstenbelastingheffing over het NAVO-pensioen, de 'household allowance' en de 'tax-adjustment' in geschil.

De rechtbank oordeelt dat de inspecteur de aanslagen inkomstenbelasting te hoog heeft vastgesteld. Voor de pensioenaanspraken die zijn opgebouwd tot en met 1994 is sprake van een fiscaalrechtelijk

onzuiver pensioen. De pensioenuitkeringen die daarmee samenhangen zijn volgens de rechtbank vrijgesteld van de inkomstenbelastingheffing in box 1 en box 3. De rechtbank volgt hierbij de arresten van de Hoge Raad van 16 januari 2009 ([ECLI:NL:HR:2009:BF7264](#)) en van 18 oktober 2019 ([ECLI:NL:HR:2019:1596](#)). Voor het overige zijn de uitkeringen terecht voor 2/3^e deel belast in box 1. De waarde van 1/3^e deel van deze pensioenaanspraak valt onder de vermogensrendementsheffing van box 3. Ten slotte oordeelt de rechtbank dat de 'household allowance' en 'tax-adjustment' geen onderdeel uitmaakt van het pensioen. Deze bedragen zijn volledig belast in box 1.

Belang voor de praktijk

De verdeelsleutel volgt zoals gezegd uit het BPIO. Dit is het [besluit van 19 augustus 2022, nr. 2022-206968, Stcrt. 2022, 21897](#). Deze verdeelsleutel geldt niet alleen voor het NAVO-pensioen maar ook voor de pensioenen van het Europees Octrooibureau (EOB) en van de Europese Ruimtevaartorganisatie (ESA).

De reden dat 1/3^e deel van de pensioenaanspraak in box 3 valt, houdt ermee verband dat de werknemer zijn aandeel in de pensioenpremie uit het netto loon betaalt. Dit deel is dus niet aftrekbaar voor de interne heffing van deze organisaties. Daarom valt het deel van de pensioenuitkering dat samenhangt met deze werknemersbijdrage niet onder de omkeerregel maar wel in box 3. De waardering van het box 3-deel van het pensioen vindt plaats aan de hand van de rekenregels van [art. 19 Uitv.besl. IB 2001](#). Deze waardering is afhankelijk van de leeftijd van de pensioengerechtigde, het geslacht en van de aanwezigheid van een partner met recht op nabestaandenpensioen. Het BPIO gaat ook in op de 'allowances' en het 'tax adjustment'. Deze uitkeringen houden geen of in ieder geval veel minder een direct verband met de ingelegde pensioenpremies. Het BPIO bepaalt op dit punt dan ook dat de Belastingdienst deze uitkeringen volledig moet belasten in box 1.

Het BPIO dateert uit 2022. Een pensioengerechtigde kan voor de publicatie van dit besluit al een vaststellingsovereenkomst hebben gesloten met de inspecteur. Deze overeenkomst blijft in principe zijn geldigheid behouden. Maar als de pensioengerechtigde dat wil, kan hij ook een beroep doen op belastingheffing conform de regels van het BPIO.

Geen vergoedingsrecht voor samenwonende partner

Hogere eigen inleg van één van de samenwonende partners bij aankoop woning leidt niet tot een vergoedingsrecht en vanwege verjaring ook niet tot een regresvordering.

[Rechtbank Rotterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:1852](#)

Een man en een vrouw zijn ongehuwd samenwonend zonder samenlevingscontract. Zij kopen op 5 oktober 2015 gezamenlijk een woning. De man brengt € 150.000 eigen vermogen in. De man lost € 100.000 af op de hypotheek. Hij betaalt ook ruim € 118.000 verbouwingskosten. En hij betaalt alle aflossingen op de hypotheek. Dit alles binnen vijf jaar voordat partners uit elkaar gaan.

De relatie eindigt en de man stelt dat hij vergoedingsrechten heeft ten opzichte van de vrouw tot een bedrag van in totaal ruim € 200.000.

De wet kent geen regeling voor vergoedingsrechten tussen informeel samenwoners. Zie onder andere de volgende uitspraken: [Hoge Raad 10 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:707](#) en [Hoge Raad 17 november 2023, ECLI:NL:HR:2023:1571](#). De rechter willigt de eis tot toekennen van vergoedingsrechten dan ook niet in.

De man beroept zich terecht op [art. 6:10 lid 1 en 2 BW](#) waarin is opgenomen dat een hoofdelijk schuldenaar verantwoordelijk is voor de evenredige schuld die hem aangaat. Volgens dit artikel kan er een regresvordering ontstaan als één van de partijen een hogere eigen inbreng doet dan de ander. Echter, [art. 3:307 BW](#) en [art. 3:310 BW](#) laten zien dat een vordering na vijf jaren is verjaard. Dat concludeert ook de rechter. Daardoor heeft de man geen recht meer op de helft van zijn € 150.000 eigen inbreng tijdens de aankoop van de woning. De overige bedragen die binnen de vijf jaarstermijn vallen zullen wel verrekend moeten worden.

Belang voor de praktijk

Ben je samenwonend of ben je adviseur in een dossier voor samenwoners controleer dan altijd het samenlevingscontract. Is die er niet, laat die dan notarieel opmaken. Bovenstaande had eenvoudig voorkomen kunnen worden door een bepaling op te nemen dat een verjaringstermijn voor vorderingen over en weer pas ingaat op het moment dat de samenleving is ontbonden.

Een cijfermatig voorbeeld maakt het verschil tussen wel of geen bepaling inzichtelijk.

Aankoop woning:	€ 400.000 6 jaar geleden
Inleg man:	€ 150.000 zonder bepaling in een samenlevingscontract
Hypotheek:	€ 250.000
Waarde woning nu:	€ 500.000
Verdeling na 6 jaar:	$(€ 500.000 - € 250.000) / 2 = € 125.000$
Aankoop woning:	€ 400.000 6 jaar geleden
Inleg man:	€ 150.000 met bepaling in een samenlevingscontract
Hypotheek:	€ 250.000
Waarde woning nu:	€ 500.000
Verdeling na 6 jaar:	$(€ 500.000 - € 250.000 - € 150.000) / 2 = € 50.000$
	De man ontvangt daarnaast ook de investering van € 150.000 terug.

Vrijgefallen levensloopsaldo belast in 2021

Rechtbank Noord-Holland oordeelt dat een in 2021 vrijgefallen saldo van een levenslooptrekening vorderbaar en inbaar is en daarmee in fiscale zin genoten.

[Rechtbank Noord-Holland 29 maart 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:3505](#)

Een man heeft in het verleden deelgenomen aan de levenslooptregeling. Op 1 januari 2021 bedraagt het saldo op zijn levenslooptrekening € 5.034. Het saldo op de rekening op 1 november 2021, inclusief de opgebouwde maar nog niet bijgeschreven rente, is dan belast. De uitvoerder van de levenslooptrekening houdt loonheffing in en draagt deze af aan de Belastingdienst. Het netto tegoed plaatst de uitvoerder op een geblokkeerde rekening. De inspecteur neemt het vrijgefallen saldo op de levenslooptrekening mee bij het opleggen van de aanslag inkomstenbelasting over 2021. De man is het hier niet mee eens en legt de zaak voor aan de rechter. Hij is namelijk van mening dat er niet sprake kan zijn van een fiscaal genietingsmoment omdat hij geweigerd heeft de geblokkeerde rekening op te heffen.

Rechtbank Noord-Holland stelt vast dat de aanspraak op het levensloopttegoed per 1 november 2021 verplicht is vrijgefallen ([art. 39d lid 4 Wet LB 1964, tekst 2021](#)). De uitvoerder heeft het netto tegoed weliswaar op een geblokkeerde rekening geplaatst maar boekt het direct over als de man het nummer van zijn bankrekening doorgeeft. Daarmee is het vrijgefallen saldo in de ogen van de rechter vorderbaar en inbaar in 2021 en dus in fiscale zin genoten.

Belang voor de praktijk

Met ingang van 2012 is de levenslooptregeling afgeschaft. Voor de bestaande deelnemers aan de levenslooptregeling is een overgangsregeling getroffen. Deze is geëindigd op 1 november 2021. Het saldo op de rekening op 1 november 2021, inclusief de opgebouwde maar nog niet bijgeschreven rente, is belast. De uitvoerder van een levenslooptrekening heeft over dit saldo loonheffing ingehouden en afgedragen aan de Belastingdienst.

Als gevolg van de verplichte vrijval van het saldo op een levenslooptrekening kan een rekeninghouder mogelijk geconfronteerd zijn met financieel nadelige gevolgen. Denk hierbij aan belastingheffing (piek in inkomen), heffingskortingen, inkomensafhankelijke regelingen en de bijdrage Zorgverzekeringswet. Blijkbaar heeft de wetgever de potentieel nadelige financiële gevolgen onderkend maar geen mitigerende maatregelen getroffen gezien de ruime duur en de mogelijkheden van het overgangsrecht.

Overzicht recente jurisprudentie

Onderstaand geven wij een opsomming van recente interessante uitspraken die wij kort weergeven maar niet uitgebreid behandelen.

Werkelijk rendement van woning in eigen gebruik vormt maatstaf voor box 3 heffing

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 11 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:2459](#)

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat rekening moet worden gehouden met het werkelijk rendement van een woning in box 3. Omdat het werkelijk rendement nihil is, heeft niet voldoende rechtsherstel plaatsgevonden.

Geen restschuld: geen renteaftrek

[Hof Den Bosch 27 maart 2024, ECLI:NL:GHSHE:2024:1048](#)

Omdat de verkoop van een woning met verlies niet plaatsvond in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 31 december 2017 is niet voldaan aan de voorwaarden voor aftrek van de rente over de restschuld ([art. 3.120a Wet IB 2001](#)).

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde – Ferd Beukers – Frits Turenhout – Ruben Stam – Willem Jonkers

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2024 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden